Матвійчук Л. А., кандидат педагогічних наук
Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, м. Чернігів

ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНОСТЬ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У КОНТЕКСТІ СИНЕРГЕТИКИ

Нині вагоме місце в системі освіти посідають методологічні напрямки, які стають підґрунтям в різних областях педагогічного світогляду. Не менш цікавим є використання синергетики в педагогічних галузях, які так стрімко обговорюються багатьма науковцями. Розвиток професійної майстерності педагога ґрунтується на саморозвитку, самоосвіті, самовдосконаленні протягом всього життя, як нова парадигма і правильне використання принципів синергетики. У філософському розумінні, поняття розглядається як сучасна теорія самоорганізації, нове світобачення, яке пов'язується з дослідженням феноменів самоорганізації, нелінійності, відкритості, емерджентності.

Отже, термін «синергетика можна трактувати як новий напрям самоорганізації, світобачення, який пов'язується з дослідженням явищ власної організації, нелінійності, хаосу і, глобальної еволюції, вивченням процесів становлення «порядку через хаос» (І. Пригожин), біфуркаційних (роздвоєння) змін, незворотності часу, нестійкості як основоположної характеристики процесів еволюції» [2, с. 618].

Важливою метою удосконалення навичок самостійної діяльності майбутніх викладачі є саморозвиток та прагнення до самоосвіти. Для встановлення того, наскільки володіють такими задатками сучасні майбутні викладачі, ми застосували методику по визначенню «творчого потенціалу педагога» [1, с. 92-96], де використали тест, який складався з 18 питань. Отримані відповіді оцінювали за 9-бальною шкалою: ступінь вираженості відповідних знань, умінь і особистісних якостей педагога.

Ми будемо враховувати дані особливості в даному дослідженні та встановимо, яким рівнем володіють сучасні майбутні викладачі. Для цього ми підготували тестові питання та відібрали групи для проведення дослідження, ними стали майбутні викладачі декількох ВУЗів: Рівненського державного гуманітарного університету, Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка. Респонденти були трьох груп: від 1 до 2 років навчання –

перша група; від 3-4 років навчання – друга група; 5-6 років навчання – третя група. Результати діагностування відображенні на (рис. 1).

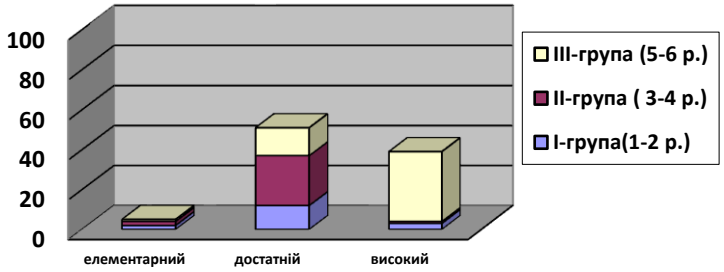

Рис. 1. Загальний рівень творчого потенціалу

Проаналізувавши відповіді майбутніх педагогів, було відзначено, що серед молодих фахівців 13% – прагнуть до використання нових засобів та оволодіння знаннями сучасних технологій, майбутні педагоги 3-4 року навчання (25%) - розвивають методологічну культуру, а майбутні педагоги 5-6 років навчання (35%) мають високий рівень і використовують на практиці.

Також, за допомогою даного тесту, встановили такі групи показників, які характерні кожній групі респондентів, а саме: межі допитливості; віру в себе; постійність; амбіційність; слухову пам'ять; зорову пам'ять; прагнення бути незалежним; здатність абстрагуватись; здатність зосереджуватись. Отримані результати дослідження є відносними, так як не можливо виміряти їх з точністю до 100%, але обґрунтування є суб’єктивними.

Отже, професійна майстерність є особистісною якістю педагога, використання синергетичного підходу актуалізує професійну діяльність майбутніх педагогів, сприяючи збагаченню освітнього процесу діалоговими прийомами і методами педагогічної взаємодії, роблячи більш інтенсивним процес навчання студентів і підвищує якість самої освіти.

Список використаних джерел

1. *Потемкина О. Ф. Тесты для подростков / О. Ф. Потемкина, Е. В. Потемкина. – М.: АСТ-ПРЕСС КНИГА, 2006. – 320 с.*

2. *Пригожин И. Порядок из хаоса : Новый диалог человека с природой : Пер. с англ. Общ. ред. В. И. Аршинова, Ю. Л. Климонтовича и Ю. В. Сачкова / И. Пригожин, И. Стенгерс. – М. : Прогресс, 1986. – 432 с.*